

Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller  
Fyrstaketsstjóri: Kristján Dahl  
Ljósmyndari: Kallmar Lindenskov

Bláðóttir: Randi Jacobsen - Dagny  
Joensen - Tórlinn Smith -  
Hilmar Jan Hansen -  
Justinus Eidesgaard

Útgevari: P/T Sosialurin  
Útgávuskrivari: P/T Sosialurin  
Prent: P/T Pressan 1981

Bústaður: Argjavegi 28  
Argjum  
Tíðindi  
Telefon: 11820

Postadr.: Postbústaður 78  
110 Tórshavn  
Telefax: 14720

## Mugu ikki lata okkum trýsta av bretum

STÓRU trupulleikarnir í samfelagnum taka so nógv tíð og orku hjá flestu færoyingum, at helst fá geva sær fær um tveir annars aktuellar spurningar, sum kunnu fáa avgerandi ávirkan á ikki bert okkara framtíð men á framtíðina hjá okkara eftirkomarum serliga. Vit hugsa her um eina komandi færoyska oljuvinnu og um marknatrætuna við bretar.

TAÐ er skeiðt at fyrigylka sær, at oljan verður okkara bjarging. Soleingi vit ikki hava nakra fúgla vitan um møguleik oljufiskidømi í færoyiskum øki kunnu vit heldur einki siga um, at olja fer at fáa avgerandi týðning fyri okkara samfelag. Men kanningar og fyrireiking eru altavgerandi fyri okkum, skulu vit koma víðari og leggja lunnar undir eina komandi vinnu á hesum øki. Tískil eru tær kanningar og fyrireikingar, sum verða gjørdar í løtuni, so týðnignarmiklar.

LANDSTÝRIÐ hevur valt at fara hóvliga fram men samstundis miðvíst. Serfrøðinganevndir eru settar at gera ymisk arbeiði og út frá hesum er so farið víðari fram stig fyri stig. Eitt týðandi og avgerandi stig varð tikið fyri stuttum, tá eitt amerikanskt felag fekk loyvi at gera seismiskar kanningar í okkara undirgrund. Helst eru tað fá av okkum, sum í løtuni geva sær fær um, hvat hetta kann bera í sær, tí enn vita vit lítið og einki. Men veruleikin er tann, at tær kanningar, sum byrja longu í næsta mánað, kunnu koma at kollvelta alt okkara samfelag. Tær kunnu verða okkara bjarging - ikki minst um tað fer at taka langa langa tíð, til fiskastovnar-nir koma fyri seg aftur.

UM somu tíð sum hesar týðandi kanningar verða gjørdar, fara fram sera týðnignarmiklar samráðingar, sum snúgvá seg júst um sama mál, nevniliga undirgrundina og møguleg rævnir. Samráðingar okkara við bretar um framtíðar marknið millum Føroyar og Bretland kunnu vísa seg at vera tær mest týðandi

samráðingar fyri Føroyar nakrantíð í søgu okkara. Tað snýr seg her um rættin til undirgrundina, um ognarrættin til ein part av landi okkara og einum møgulega stórum ríkidømi. Lítil dugur er í at finna oljufiskidømi í undirgrundini, um tað verða bretar, sum fáa rættin til somu undirgrund.

TÍ er ikki ov nógv sagt, at Føroya framtíð í hesum døgum liggur í hondunum á teimum fólki, sum landsstýrið hevur litið upp í hendi at samráðast við bretar, og her serstakliga formanninum í nevndini, Árna Ólafsson. Onkur vil siga, at her er bara talan um nakrar samráðingar, sum skulu fáast frá hondini. Tað er nógv meira enn tað. Talan er um ognarrættin til stór øki bæði eystan og sunnan fyri Føroyar - øki, sum Stórabretland ger krav uppá. Tá hugsað verður um, hvussu væl mannaðir bretar eru til hesar samráðingar, og hvussu nógvur fløgur teir gera í oljuekin vestan fyri Heiland, so ivast neyvan nakar í, at fyri bretar hava samráðingarnar við føroyingar ómetaliga stóran týðning. Og hugsa vit so víðari, at vit einans eru 45.000 menniskju móti teimum mongu milliónunum av bretum, so er greitt, at marknaspurningurin fyri okkum kann vera eitt og alt.

SUM í so mongum øðrum færum er tað hitt einstaka menniskjað, tess klóskapur, vitan, hugflog og tess evni at tosa og samráðast við onnur, sum eru avgerandi fyri eitt úrslit. Gott nokk er tað landsstýrið, sum hevur stungið út í kortið eina kós í hesum samráðingum, men tað vilja fyrst og fremst vera tey fólki, sum sita við samráðingaborðið, ið eru avgerandi fyri, antin vit fáa eitt gott ella eitt vánaligt úrslit. Nú frættist, at samráðingar hava verið millum partarnar, men at ósemjan enn er "stór". Hóast partarnir nú betri skilja hvør annan, so standa teir eftir øllum at døma enn langt frá hvørjum øðrum. Tað skilst, at føroyingar vilja ikki geva seg so lætt, sum bretar kanska høvdu vónað tað.

AT teir hava fleiri fyrimunir fram um

okkum er helst ein sannroynd, men tað eigur ikki at fáa okkum at fella í fátt. Og alt talar eisini fyri, at tað vilja okkara fólk heldur ikki. Fyrirumirir hjá bretum eru m.a. teirra drúgvu royndir sum samráðingarmenn, nú teir hava samráðst við nógv onnur lond um mark, teir hava helst størri møguleika at fáa alla tað ókeypis ekspertisu, sum teir hava brúk fyri enn vit, og so umboða teir eisini ómetaliga stór peninga-áhugamál, sum aftur ger teirra støðu so nógv sterkari enn okkara. Bretski oljufræðingurinn segir, at her kemur ein skjót loysn, og ein loysn, sum gongur bretska kravinum á móti. Men tað at vit eru fá og ikki hava somu peningaligu møguleikar sum bretar eigur ikki at gera okkum veikari. Tvørturímóti eiga vit at meta hetta sum eina styrki, ja kanska sum bardagan millum David og Goliath.

EIN skjót loysn hevði sjálvandi verið tað besta fyri báðar partar, ikki minst fyri bretar, tí har vita vit, at oljufræðingurinn ynskir eina skjóta loysn, tí hann skal jú tilrættaleggja sín fløgupolitikki upp á, hvussu økið millum Føroyar og Bretland verður býtt. Tess skjótari bretar kunnu trýsta sína loysn íggjøgnum, tess betri fyri bretska oljufræðingum. Og júst hetta, at bretar hava brúk fyri eina skjótari loysn kann vera at meta sum teirra Akilleshælur. Tí við ikki at góðtaka bretska krøvini útseta vit eina skjóta loysn, og hana kunnu bretar sum sagt illa liva við. Tað kann tí hugsast, at bretar fara at kenna seg noyðdar at slaka enn meira upp á krøv sín. Er tað nakað, sum oljufræðingurinn ikki dámar, so er tað óvissan um eitt ávíst komandi oljueki, ið er tí hvør eigur tað osfr.

SJÁLVANDI hevur ein skjót loysn eisini týðning fyri føroyingar, tí tað kostar at halda fram við slíkum samráðingum. Og eisini tí at vit hava brúk fyri at økini við Føroyar kunnu vera mett sm stabið øki, har tað er greitt, hvør eigur hvat. Men fyri at brúka orðini hjá færoyska samráðingarleiararnum: "Ein góð loysn er betri enn ein skjót loysn", so er

hetta er so sætt tað er sagt. Her er talan um alt ov stór virði til at vit í dag skulu geva okkum fyri bretska trýsti. Vit hava eisini skyldur móttvegis okkara eftirkomarum. Vit hava í veruleikanum bara fingið landið til láns frá teimum og tað er okkara ábyrgd at umsita tað við skili. Og her állgur okkum eisini skyldan til ikki at lata bretum rættin til hetta land. Tað er skylda okkara at stríðast fyri hesum rætti. Vit taka tí fult undir við færoysku samráðingarnevndini, tá hon heldur fast um sjónarmiðið um miðlinjuna. Miðlinjan hevur verið praktiserað sum fiskimark nú í nógv nógv ár og einki er meira náttúrligt enn, at hon eisini verður undirgrundarmark.

VIT ivast ikki í, at færoyska samráðingarnevnd okkara ger eitt gott arbeiði og serliga hava vit álit á leiðararnum í nevndini, Árna Ólafsson. Landsstýrið hevur borið seg rætt at at seta hann í henda so týðandi sessin. Men harfyri mugu vit ikki halda, at alt gongur av sær sjálvum. Tað er nevniliga eisini ein spurningur, hvussu nógv okkara politikkarar leggja í hesar samráðingar og her kemur spurningurin inn í myndina, hvussu nógvan pening vit eru sinnað til at lata til umrøddu samráðingar. Tað er greitt, at tað kostar at føra slíkar samráðingar. Eftir okkara tykki hava vit ikki ráð til at spara á hesum øki. Tað er at vóna, at myndugleikarnir, tað verið seg í Føroyum og í Danmark lata nevndina fáa alla ta orku, t.d. serfrøðingapersertisu, sum er neyðug á økinum. Tí skal tað vera vón okkara, at landsstýrið og ríkismyndugleikarnir veruliga satsa uppá at geva færoysku samráðingarnevndini allar hugsandi "midlar", soleiðis at hon alla tíðina hevur ta neyðugu vitanina og ráðgevingina, sum brúk altíð er fyri. Um vit so skulu til at gjalda nógvan pening fyri at fáa henta útlenska ráðgeving so eiga vit at gera tað. Harvið er ikki sagt, at okkara egnu fólk ikki duga stítt kramm. Men talan er um eitt so stórt øki, at vit eiga ikki lítið tey fólkini, sum ein skuldi trúð eru neyðug at brúka sum ráðgeving í slíkum samráðingum.

SOSIALURIN

## Frank Davidsen um komandi samgongu:

# Eingin í samgongu við sjálvstýrisflokk

Tær hendingar, sum eru farnar fram í seinastuni, geva eina týðuliga ábending um, at eingin flokkur fer í samgongu við sjálvstýrisflokkinn aftan á tað taktiska spæl, ið flokkurin hevur fært við einum formanni, ið rennur skjótari politiskt enn beinin kunnu bera hana skrivar Frank Davidsen, tingmaður

Man Helena Dam á Neystabø halda veljarar sjálvstýrisflokksins vera politiskar analfabatar? Tá Helena Dam á Neystabø og Karl

Heri Joensen ikki finga Lassa Klein frá við góðum, framprovokeraðu tey ístaðin fyri eitt nýval, uttan at gera sær greitt, at tey sjálvi

hava skapt eina støðu, sum kann gerast teirra egna Waterloo.

Tað er væl eingin loyna, at tá Helena Dam á Neysta-

bø av ávísam orsökum kom sum eitt stjórmskutt upp í sjálvstýrisflokksins, ið tryggjaði henni sess á lögtingi, so var tað fyrst og fremst við tí í huga, at tryggja sær sjálvum eina politiska framtíð (karrieru), meðan tað flokkspolitiska meira gekk út uppá hvar møguleikin var bestur til at verða borin inn um tinggátt.

Ikki var longu tíð frálíðin til tað varð greitt, ja valskíðið var nógv illa byrjað, tá sást longu eitt greitt tekin um at hon hevði ætlanir um at taka valdið í tingbólkinum, uttan at geva sær far um hvat avleiðingar tað kundi hava fyri kjarnu sjálvstýrisflokksins í Eysturoy og Norðoyggjum.

Eitt av hjartamállum hennara í valorrustuni eins

og aftan á valið var at hon við sínum politiska reinleika skuldi gera upp við tann politikki, ið var fæddur í fyrstunum, ein avgerð, sum longu tá vísti, at hon einki hevði í móti at heingja sínar partamenn út, um tað kundi gagna henni politiskt.

So leingi sum Asbjørn Joensen, sáli, var á lívi, høvdu Lasse og hann tamarhald á støðuni, men so skjótt sum støðan broyttist og Lasse bleiv einsamallur, var tað bara ein spurningur um tíð til nakað álvarsligt fóð at henda í tingbólkinum.

Tá Helena Dam á Neystabø roynir at geva fólk ta fatan, at orsøkin til at hon sleit samgonguna var tí at tað meira og meira fór fram ein taktik politikkur enn ein

veruligur politikkur dagarnar frammanundan uppsagnini, so er tað neyvan veruleikin.

Sannleikin er helst tann, at fyri at fáa størri vald í

Framhald á síðu 24

## V4-tølini

í drátti nr. 1038  
21. mai 1994

Tølini: 09 - 18 - 78 - 00 -  
94 - 97 - 91 - 61 - 74 - 66 -  
30 - 15 - 39 - 68 - 67 - 75.

Vinningur:  
15.340,- kr.

Vinnarar: Eingin  
vinnari.